TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Hà Nội mở cơ chế khai thác hiệu quả quỹ đất bãi sông, tạo động lực phát triển nông nghiệp sinh thái

11:21 03/08/2026

Với diện tích bãi sông rộng lớn nhưng nhiều năm chưa được khai thác tương xứng, Hà Nội vừa ban hành cơ chế mới tạo hành lang pháp lý để sử dụng hiệu quả quỹ đất nông nghiệp tại bãi sông, bãi nổi, phát triển nông nghiệp sinh thái, kết hợp du lịch và giáo dục trải nghiệm, đồng thời vẫn bảo đảm yêu cầu phòng, chống lũ và quản lý đê điều.

Quỹ đất bãi sông của Hà Nội từ lâu được đánh giá là nguồn lực quan trọng cho phát triển kinh tế nông nghiệp. Tuy nhiên, việc khai thác khu vực này trước đây còn gặp nhiều vướng mắc do thiếu cơ chế quản lý thống nhất, chưa có quy định cụ thể về phạm vi sử dụng, trình tự, thủ tục cũng như trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức và cá nhân liên quan.

Nhằm cụ thể hóa các quy định của Luật Thủ đô, đồng thời tạo hành lang pháp lý rõ ràng để phát huy hiệu quả nguồn lực đất đai, HĐND thành phố Hà Nội đã ban hành Nghị quyết số 37/2026/NQ-HĐND ngày 15/6/2026 quy định việc sử dụng, khai thác quỹ đất nông nghiệp tại bãi sông, bãi nổi ở các tuyến sông có đê để sản xuất nông nghiệp, phát triển nông nghiệp sinh thái và sản xuất nông nghiệp kết hợp du lịch, giáo dục trải nghiệm trên địa bàn thành phố.

Quỹ đất nông nghiệp tại khu vực bãi sông, bãi nổi trên địa bàn Hà Nội được kỳ vọng sẽ phát huy hiệu quả hơn khi có cơ chế khai thác phục vụ sản xuất nông nghiệp sinh thái, kết hợp du lịch và giáo dục trải nghiệm

Theo Chi cục Thủy lợi và Phòng, chống thiên tai Hà Nội, khu vực lòng sông, bãi sông trên địa bàn thành phố có diện tích khoảng 36.266 ha, xen kẽ với nhiều khu dân cư, nơi có hơn 156.000 hộ dân cùng khoảng 632.000 nhân khẩu sinh sống. Đây vừa là khu vực có vai trò đặc biệt quan trọng đối với công tác phòng, chống lũ, bảo đảm an toàn đê điều, vừa là không gian có nhiều tiềm năng để phát triển nông nghiệp theo hướng sinh thái, tạo thêm giá trị kinh tế nếu được quản lý và khai thác đúng quy định.

Trên cơ sở đó, Nghị quyết số 37 được xây dựng theo hướng vừa tạo điều kiện thuận lợi cho tổ chức, cá nhân khai thác hiệu quả quỹ đất bãi sông, vừa bảo đảm yêu cầu quản lý nhà nước về đất đai, đê điều, phòng, chống thiên tai và bảo vệ môi trường.

Một trong những điểm đáng chú ý của Nghị quyết là quy định cụ thể việc sử dụng quỹ đất nông nghiệp tại bãi sông, bãi nổi để phát triển sản xuất nông nghiệp, nông nghiệp sinh thái cũng như mô hình sản xuất nông nghiệp kết hợp du lịch, giáo dục trải nghiệm. Đây được kỳ vọng sẽ mở thêm không gian phát triển cho kinh tế nông nghiệp của Thủ đô, đồng thời khai thác hiệu quả lợi thế cảnh quan tự nhiên của các vùng ven sông.

Cùng với việc mở rộng cơ chế khai thác quỹ đất, thành phố cũng đơn giản hóa nhiều thủ tục hành chính nhằm tạo thuận lợi cho người dân và doanh nghiệp.

Theo đó, đối với nhu cầu xây dựng, lắp dựng công trình phục vụ trực tiếp sản xuất nông nghiệp và nông nghiệp sinh thái, tổ chức, cá nhân chỉ cần nộp một bộ hồ sơ tại UBND cấp xã nơi có đất, trực tiếp, qua dịch vụ bưu chính hoặc Cổng dịch vụ công trực tuyến. Trong thời hạn 5 ngày làm việc kể từ khi nhận đủ hồ sơ hợp lệ, UBND cấp xã sẽ xem xét, quyết định việc chấp thuận hoặc gia hạn theo thẩm quyền.

Đối với các phương án sử dụng đất để sản xuất nông nghiệp kết hợp du lịch, giáo dục trải nghiệm, Nghị quyết phân định rõ thẩm quyền giải quyết giữa UBND cấp xã, Sở Nông nghiệp và Môi trường và Chủ tịch UBND thành phố Hà Nội, tùy theo đối tượng và quy mô thực hiện. Thời gian giải quyết cũng được quy định cụ thể, không quá 10 ngày làm việc đối với cá nhân và 15 ngày làm việc đối với tổ chức, góp phần rút ngắn thời gian xử lý hồ sơ, tạo điều kiện cho các mô hình sản xuất sớm được triển khai.

Không chỉ tạo thuận lợi về thủ tục, Nghị quyết còn đặt ra các yêu cầu chặt chẽ nhằm bảo đảm việc khai thác quỹ đất bãi sông diễn ra đúng mục đích và đúng quy định.

Theo đó, UBND cấp xã có trách nhiệm hướng dẫn, kiểm tra, giám sát việc sử dụng đất, việc xây dựng công trình trên đất; kịp thời phát hiện, xử lý các hành vi vi phạm và định kỳ báo cáo UBND thành phố. Các cơ quan có thẩm quyền chấp thuận phương án sử dụng đất cũng phải thực hiện công khai thông tin về diện tích, mục đích sử dụng và chủ sử dụng đất để cộng đồng cùng giám sát, qua đó tăng cường tính minh bạch, trách nhiệm giải trình và kiểm soát quyền lực trong quá trình tổ chức thực hiện.

Đối với tổ chức, cá nhân được chấp thuận sử dụng đất, Nghị quyết yêu cầu phải thực hiện đúng phương án đã được phê duyệt; sử dụng công trình đúng mục đích; tuân thủ các quy định về đê điều, phòng, chống thiên tai, đất đai, xây dựng và bảo vệ môi trường. Trường hợp không tiếp tục thực hiện phương án hoặc hết thời hạn sử dụng mà không được gia hạn, chủ sử dụng đất phải tháo dỡ công trình, khôi phục hiện trạng để bảo đảm đất tiếp tục được sử dụng đúng mục đích theo quy định.

Việc ban hành Nghị quyết số 37 không chỉ tạo cơ sở pháp lý để khai thác hiệu quả hơn quỹ đất nông nghiệp tại bãi sông, bãi nổi mà còn mở ra hướng phát triển các mô hình nông nghiệp sinh thái, du lịch trải nghiệm gắn với cảnh quan ven sông của Thủ đô. Đồng thời, cơ chế mới cũng góp phần hài hòa giữa yêu cầu phát triển kinh tế với nhiệm vụ bảo đảm an toàn đê điều, phòng, chống thiên tai và quản lý chặt chẽ tài nguyên đất đai theo đúng tinh thần của Luật Thủ đô.

Minh Thắm